

СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА
2018

Свободни и честни избори за Европейски парламент

#SOTEU

12 септември 2018 г.

„Искам през май следващата година европейците да могат да направят своя политически избор в условията на честни, сигурни и прозрачни европейски избори. В нашия онлайн свят рискът от намеса и манипулации никога не е бил толкова висок. Време е да пригодим нашите правила за изборите към скоростта на цифровата ера, за да опазим европейската демокрация.“

Жан-Клод Юнкер, 12 септември 2018 г.

Гарантирането на устойчивостта на демократичните системи на Съюза е част от Съюза на сигурност. Ето защо, за да се гарантира, че **изборите** за Европейски парламент през следващата година са организирани по **свободен, честен и сигурен** начин, в своята ежегодна реч за състоянието на Съюза председателят Юнкер обяви набор от конкретни мерки. Днес Комисията очертава потенциалните заплахи за изборите и предлага решения за това как националните правителства и органи, политическите партии, медиите и цифровите платформи биха могли да се справят с тях.

Предложените мерки включват:

- препоръка за мрежите за сътрудничество в областта на изборите, онлайн прозрачността, защитата срещу инциденти с киберсигурността и борбата с кампании за дезинформация;
- насоки относно прилагането на Общия регламент на ЕС относно защитата на данните;
- законодателно изменение с цел въвеждане на по-строги правила относно финансирането на европейските политически партии.

Наборът от мерки за защита на европейските избори се фокусира върху:

ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ: подобряване на защитата на личните данни в контекста на изборите

ПРОЗРАЧНОСТ: гарантиране на прозрачността на политическата реклама онлайн

КИБЕРСИГУРНОСТ: защита на изборите от кибератаки

СЪТРУДНИЧЕСТВО: подобряване на националното и европейското сътрудничество във връзка с потенциални заплахи за изборите за Европейски парламент

ПОДХОДЯЩИ САНКЦИИ: гарантиране на всеобщо спазване на изборните правила

ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Неотдавнашните разкрития, включително по случая Facebook/Cambridge Analytica, в който се предполага, че е било злоупотребено с лични данни, изведоха на преден план рисковете от някои онлайн дейности за изборните процеси.

Комисията дава **насоки** на европейските политически партии, политическите фондации, националните органи, които организират избори, но и на платформите на социални медии относно начина на прилагане на новия Общ регламент на ЕС относно защитата на данните, който се прилага от май 2018 г., в контекста на изборите.

ПРОЗРАЧНОСТ

Докато офлайн се прилагат предпазни мерки и правила по отношение на организирането на избори, като прозрачност и ограничения на разходите за избори, периоди за размисъл и равно третиране на кандидатите от медиите по време на изборния процес, има опасност тези правила да бъдат заобикаляни онлайн.

Комисията вече започна работа за борба с онлайн дезинформацията. Кодекс за поведение има за цел онлайн платформите и рекламната индустрия да поемат ангажимент за гарантиране на прозрачността и за ограничаване на възможностите за целенасочено влияние от страна на политическата реклама. Очаква се кодексът да бъде одобрен до края на септември 2018 г. Комисията ще следи отблизо процеса, ще направи оценка на постигнатия напредък и ще анализира първите резултати от прилагането на Кодекса за поведение до края на 2018 г.

Комисията отправя препоръки към органите и политическите партии и фондации в държавите от ЕС, относно това **как да се гарантира прозрачност на политическата реклама:**

политическите партии, фондацииите и организаторите на кампании следва да предоставят информация за гражданите относно размера на средствата, които изразходват за онлайн реклами по време на кампанията;

те трябва ясно да посочат коя партия или политическа група за подкрепа стои зад платените онлайн политически реклами;

те следва да споделят с европейските граждани информация относно начина, по който те са обект на целенасочени действия при разпространението на такива реклами;

ако тези принципи не се спазват, държавите членки следва да прилагат съответните изборни санкции.

НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Сътрудничеството на национално и европейско равнище между различните участници в изборния процес ще помогне за установяване на потенциални рискове, включително на хибридни заплахи, за изборите и за бързото решаване на тези проблеми.

През април 2018 г. Комисията организира първия обмен на добри изборни практики между страните от ЕС. Като последващо действие Комисията ще създаде европейска мрежа за сътрудничество с оглед на изборите за Европейски парламент през 2019 г. Ще бъдат организирани две допълнителни заседания през януари и април 2019 г.

Комисията препоръчва властите в страните от ЕС да подобрят:

- ▶ **сътрудничеството на национално равнище** — всяка държава следва да има национална мрежа за сътрудничество за изборите, която да координира усилията на различните органи (органите, компетентни по въпроси, свързани с изборите; органите, отговарящи за мониторинга и прилагането на правилата, свързани с онлайн дейности). Така те ще могат бързо да установяват потенциални заплахи за изборите за Европейски парламент и незабавно да прилагат съществуващите правила, включително чрез налагането на санкции.
- ▶ **сътрудничеството на европейско равнище** — всяка държава следва да определи единно звено за контакт за изпълнението на тази препоръка. Това ще улесни споделянето на експертни познания и добри практики между държавите от ЕС, включително относно заплахите, пропуските и прилагането на правилата.

КИБЕРСИГУРНОСТ

Кибератаките представляват риск за изборите, политическите кампании и партии, кандидатите или за системите на публичните органи и могат да засегнат целостта и честността на изборния процес.

Комисията изготви заедно с националните органи, отговарящи за киберсигурността, и Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност сборник с конкретни насоки относно свързани с киберсигурността заплахи. Успоредно с препоръката Комисията предлага да се създаде мрежа от центрове за компетентност по киберсигурността заедно с нов Европейски експертен център с цел по-точно насочване и координиране на наличното финансиране за сътрудничество, научни изследвания и иновации в областта на киберсигурността.

Комисията препоръчва:

- ▶ властите в страните от ЕС да предприемат технически и организационни мерки за **управление на рисковете за сигурността на мрежите и информационните системи**, използвани за организирането на изборите за Европейски парламент.
- ▶ националните органи, отговарящи за киберсигурността, да следват установените насоки във връзка със заплахи, свързани с киберсигурността.

ПОДХОДЯЩИ САНКЦИИ

Комисията предлага **въвеждането на финансови санкции в размер на 5 % от годишния бюджет на съответната европейска политическа партия или политическа фондация**, ако тя наруши правилата за защита на данните в опит да повлияе върху резултатите от изборите за Европейски парламент. Освен това всяка партия или фондация, за която е установено, че е в нарушение, няма да може да кандидатства за финансиране от общия бюджет на Европейския съюз през годината, в която е била санкционирана. Тези правила ще бъдат прилагани от Органа за европейските политически партии и европейските политически фондации. Що се отнася до политическата реклама, органите на държавите членки следва да прилагат подходящи изборни санкции, когато не се спазват принципите на прозрачност.

